

Hemşirelik yüksek okulu birinci sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerinin belirlenmesi ve ders başarıları ile ilişkisinin incelenmesi

Memnun Seven (*), Gülcan Bağcivan (*), Selim Kılıç (**), Cengizhan Açikel (**)

ÖZET

Bu araştırma, GATA Hemşirelik Yüksek Okulu birinci sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerinin belirlenmesi ve akademik başarıları ile ilişkisinin incelenmesi amacıyla kesitsel bir araştırma olarak yürütülmüştür. Aralık 2009 ile Ocak 2010 tarihleri arasında yürütülen bu araştırmaya, 108 birinci sınıf öğrencisi dahil edilmiştir. Araştırmada öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan öğrenci bilgi formu ve öğrenme stillerinin belirlenmesi amacıyla Kolb Öğrenme Stili Envanteri kullanılmıştır. Öğrenciler Kolb Öğrenme Stili Envanterindeki puanlarına göre değerlendirildiğinde, %31.5'inin "Özümseyen" öğrenme stiline sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin %14.8'inin tek bir öğrenme stiline değil, birden fazla (Değiştiren+Özümseyen, Yerleştiren+Değiştiren, Ayrıştıran+Özümseyen) öğrenme stiline sahip oldukları görülmektedir. Bu çalışmada öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stillerinin akademik başarılarını etkilemediği belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Akademik başarı, hemşirelik öğrencisi, öğrenme stili

SUMMARY

Determination of the learning styles of junior nursing students and investigation of the relationship between their learning styles and academic achievement

This study was conducted as a cross-sectional study to determine learning styles of junior nursing students and investigate the relationship between their learning styles and academic achievement in School of Nursing, Gülhane Military Medical Academy. A total of 108 junior nursing students were included in the study between December 2009 and January 2010. Student information questionnaire developed by the researchers and Kolb's Learning Style Inventory were used to determine sociodemographic characteristics and learning styles of students, respectively. According to the Kolb's Learning Style Inventory, 31.5% of the students were assimilator learners. Additionally 14.8% of the students had more than one learning style (divergent+assimilator, accomodator+divergent, converger+assimilator). In this study it was determined that learning styles of the students did not affect their academic achievement.

Key words: Academic achievement, nursing student, learning style

Giriş

Öğrenme, tekrar ya da yaşantı yoluyla kişilerin davranışlarında meydana gelen, kalıcı ve sürekli değişimleri içeren bir süreçtir (1). Öğrenme sürecinde bilgi işlenerek yaşantıya dönüştürülür (2). Bilgiyi işleme ve işlenen bilginin öğrenilmesindeki alternatif yollar, öğrenme stilleri olarak adlandırılır. Öğrenme stili, her bireyde farklılık gösteren, bireyin yeni ve zor bilgi üzerine konsantre olması ile başlayan, bilgiyi alma ve zihne yerleştirme süreciyle devam eden bir yol olarak ifade edilmektedir (3,4).

Öğrenme stili bireyin kişiliğinin, sosyokültürel ve eğitim deneyimlerinin ürünü olarak ortaya çıkar. Kişisel yetenek ve zekadan ayrı olarak, öğrenme stillerinin birinin diğerinden daha iyi olduğunu söylemek mümkün değildir (5). Kolb'a göre öğrenme stili, kişisel özellikler, kalıtım, yaşam deneyimleri, mevcut koşullar ve insanların sinir sistemi aracılığı ile şekillenir (6). Bir kişinin öğrenme stili, kısa sürede değişiklik göstermemekle birlikte, zaman içerisinde büyüme, gelişme, olgunlaşma ve çevresel uyaranların farklılaşmasından dolayı niteliksel değişiklikler olabilmektedir (7-9). Fleming ve Mills görsel, dinleme, okuma-yazma, kinestetik olmak üzere dört duyuşal öğrenme stili tanımlamışlardır (10). Görsel öğrenenler şekil, grafik, akış şeması gibi yazılı bilgileri içeren sembolik materyalleri kullanmayı tercih ederler. Okuma-yazma ile öğrenenler bilginin temelini içeren yazılı metinleri kullanmayı tercih ederler. Dinleme ile öğrenenler bilgiyi duymayı tercih ederler, yeni bir bilgiyi öğrenirken, tartışmaktan, öğretim görevlisini dinlemekten hoşlanırlar. Kinestetik öğrenme stiline sahip olanlar ise öğrenmek için yaşamak, hissetmek zorundadır, onlar ileri kavram ve ilkeleri anlamak için uygulamayı, alan gezilerini, sergileri, fotoğrafları,

* GATA Hemşirelik Yüksek Okulu
**GATF Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Ayrı basım isteği: Memnun Seven, GATA Hemşirelik Yüksek Okulu, Etlik-06018, Ankara

E-mail: memnunseven@gmail.com

Makalenin geliş tarihi: 18.02.2011 • **Kabul tarihi:** 19.12.2011 • **Çevrim içi basım tarihi:** 02.05.2012

vaka çalışmalarını, yaşanmış örnekleri ve rol play'leri tercih ederler. Kinestetik öğrenenler genellikle bir ya da daha fazla duyuşsal öğrenme şeklini bir arada kullanırlar (10-12).

Kolb öğrenme stili modelinde dört temel öğrenme biçimi bulunmaktadır. Bunlar somut yaşantı, soyut kavramsallaştırma, etkin deneme ve yansıtıcı gözlemdir. Kolb'a göre öğrenme bir döngüdür. Birey için zaman zaman bu dört kategoriden birisi öncelik kazanabilmektedir. Bu modelde öğrenciler, somut yaşantı ya da soyut kavramsallaştırma ile aktif yaşantı ya da yansıtıcı gözlemden hangisini tercih ettiklerine göre sınıflandırılmaktadır. Öğrencilerin kullanmakta oldukları öğrenme stilleri belirlenirken, bir öge tek başına kişinin baskın öğrenme stilini ortaya koymamaktadır. Bir bireyin öğrenme stilini bu dört öğrenin bileşkesi vermektedir. Kolb'a göre öğrenme stilleri ayrıştırma, değiştirme, özümseme ve yerleştirme olarak dörde ayrılır. Ayrıştırma ("Converging") öğrenme stilinde problem çözme, karar verme, fikirlerin mantıksal analizi ve sistematik planlama belli başlı özelliklerdir. Bu öğrenme stilinde yaparak öğrenme önemlidir ve öğrenilen materyali kullanmak için fırsata ihtiyaç duyulmaktadır. Değiştirme ("Diverging") öğrenme stilindeki bireyler somut durumları birçok açıdan gözden geçirip ilişkileri anlamlı bir şekilde örgütlemektedirler. Yine bu stildeki bireyler düşünceleri biçimlendirirken kendi duygu ve düşüncelerini ön planda tutmaktadırlar. Özümseme ("Assimilating") öğrenme stilindeki bireyler öğrenirken soyut kavramlar ve fikirler üzerinde odaklanmaktadırlar. Yerleştirme ("Accomodating") öğrenme stilindeki bireylerin planlama yapma, kararları yürütme ve yeni deneyimler içinde yer alma özellikleri göze çarpmaktadır. Bu stildeki bireyler yaparak ve hissederek öğrenmektedirler (2,13,14).

Çağın gereksinimlerine göre çok hızlı değişen sağlık bakım sistemi ve sağlık bakım gereksinimlerine yönelik bilgiler dikkate alındığında mevcut sistemin sürekli kendini yenileme zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Geleceğin sağlık personelinin eğitiminde öğrenenlerin, öğretme-öğrenme sürecine etkin şekilde katılarak etkin öğrenmeyi gerçekleştirmeleri, araştırmaları ve sorgulamaları bir zorunluluktur. Çünkü insana hizmet eden sağlık personelinin eğitiminde tam öğrenmenin sağlanması hedeflenmektedir. Öğrenenlerde etkin öğrenmenin hedeflenen düzeyde olmasında, öğretme-öğrenme sürecinin öğrenme stilleri dikkate alınarak düzenlenmesinin önemli olduğu belirtilmektedir. Bu süreçte eğiticinin rolü, "etkin öğrenme-

de önemli bir etmen olan öğrenenin, öğrenme stillerini belirleyerek bu veriler ışığında öğretme-öğrenme sürecini düzenlemek" olmalıdır (3,11,15).

Bu araştırmada GATA Hemşirelik Yüksek Okulu (HYO) birinci sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerinin belirlenmesi ve akademik başarıları ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

Araştırma kesitsel bir çalışma olup, Aralık 2009 ile Ocak 2010 tarihleri arasında GATA HYO birinci sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örneklem seçimi yapılmamış, uygulama yapıldığı sırada istirahatli olan bir öğrencinin dışındaki 108 öğrenci araştırmaya dahil edilmiştir.

Araştırmada öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan öğrenci bilgi formu ve öğrenme stillerinin belirlenmesi amacıyla Kolb Öğrenme Stili Envanteri kullanılmıştır. Uygulama öncesinde araştırmacılar tarafından öğrencilere araştırmanın amacı ve anketlerin nasıl doldurulacağı hakkında açıklama yapılmış ve öğrencilerden sözel onam alınmıştır.

Kolb Öğrenme Stili Envanteri 1985 yılında Kolb tarafından geliştirilmiş, envanterin Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Askar ve Akkoyunlu tarafından yapılmıştır (2,14). Öğrenme stilleri envanterinin Türkçe son şekli Summak ve Kanadlı tarafından geliştirilerek güvenilirlik çalışması tekrar yapılmıştır. Envanter, Kolb'un dört öğrenme stilini ölçen sıralama tipi 12 maddeden oluşmaktadır. Ankete katılanlardan her maddede bulunan dört seçenek için kendilerine en uygun olandan başlayarak 4-3-2-1 puanlarını vermeleri istenmektedir. Ankete katılan kişilerin verdikleri cevaplar sonucunda 12 ile 48 arasında bir puan elde edilmektedir. Kolb Öğrenme Stili Envanterinde Somut Yaşantı (SY), Yansıtıcı Gözlem (YG), Soyut Kavramsallaştırma (SK), Aktif Yaşantı (AY) öğrenme stili bulunmaktadır. Bunun dışında SK-SY: Soyut Kavramsallaştırma-Somut Yaşantı, AY-YG: Aktif Yaşantı-Yansıtıcı Gözlem şeklinde öğrencilerin baskın olan öğrenme stilleri de elde edilmektedir. Elde edilen puanların birleştirilmesi sonucunda -36 ile +36 arasında ölçek toplam puanı elde edilir. SK-SY'de elde edilen pozitif puan öğrenmenin soyut, negatif puan öğrenmenin somut olduğunu gösterir. AY-YG üzerinde elde edilen puan pozitif ise öğrenme aktif, negatif ise öğrenmenin yansıtıcı olduğunu gösterir (2).

Bu araştırmada öğrencilerin akademik başarılarının hesaplanmasında yıl sonu not ortalamaları kullanılmıştır. Öğrenci notları HYO Ölçme Değerlendirme Şubesinde temin edilmiştir. Altmış ve üzeri not ortalaması başarılı, 60 altı not ortalaması başarısız olarak kabul edilmiştir.

Elde edilen veriler SPSS 15.0 programı kullanılarak bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Tanımlayıcı istatistik, ortalama, standart sapma, en düşük, en yüksek, frekans ve yüzdeler dağılımları ile gösterilmiştir. Karşılaştırılmalı analizlerde ki-kare, Kruskal-Wallis testleri kullanılmıştır. $p < 0.05$ değerı istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Araştırmada, öğrencilerin akademik başarıları bağımlı değerşken, öğrenme stilleri ve anne baba eğitim durumu, evci çıkma durumu ve aylık geliri gibi sosyodemografik özellikleri bağımsız değerşken olarak kabul edilip, değerşkenler arasındaki ilişkinin belirlenmesi için lojistik regresyon analizi modeli kullanılmıştır. Öğrencilerin başarıları için tek değerşkenli analizlerde odds oranları (tahmini rölatif risk) hesaplanarak öğrenci başarısı üzerine değerşkenlerin etkisi araştırılmıştır. Lojistik regresyon modelinde geriye dönük eleme modeli kullanılarak değerşkenlerin etkisi araştırılmıştır.

Bulgular

Öğrencilerin %66.7'si (n=72) liseyi bir ilde okumuştur, %68.5'i (n=74) Anadolu lisesi mezunudur, %75.9'unun (n=82) annesi ilköğretim mezunudur, %93.5'inin (n=101) annesi çalışmamaktadır, %79.6'sının (n=86) babası çalışıyor ve %50.9'unun (n=55) babası ilköğretim mezunudur (Tablo I).

Öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarına ilişkin veriler incelendiğinde, günlük ortalama ders çalışma saatleri 1.91 ± 0.98 saat (en düşük=0, en yüksek=6) olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin %58.3'ü (n=63) "ders çalışmak için belirli bir düzenim yok" derken %13.9'u (n=15) "sınavdan önceki gün sadece sınav için çalıştığımı" belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerin %93.5'i (n=101) ders çalışmasına engel olacak bir sağlık probleminin olmadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %66.7'si (n=72) ders çalışmalarını etkileyebilecek çevresel faktörlerin bulunduğunu belirtmişlerdir (Tablo II). Öğrencilerin ders çalışmalarını etkilediğini düşündükleri çevresel faktörlerin neler olduğu konusundaki cevapları incelendiğinde, öğrencilerin %49.1'i (n=53) "ders çalışma alanları kısıtlı ve ders çalışmak için sessiz ortam yok", %13.9'u (n=15) "kalabalık ortam" cevaplarını vermişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin lise bitirme notu ortalaması 86.67 ± 5.16 (en düşük=74, en yüksek=97), ÖSS puan ortalaması 311.39 ± 9.24 (en düşük=240, en yüksek=337) ve yıl sonu not ortalaması 77.70 ± 4.53 (en düşük=69, en yüksek=87) olarak hesaplanmıştır. Ayrıca öğrencilerin sınav not ortalamalarına göre %85.2'sinin (n=92) başarılı, %14.8'inin (n=16) başarısız olduğu belirlenmiştir. Kolb'un Öğrenme Stili Envanterine göre, öğrencilerin %31.5'inin (n=34) "Özümseyen" öğrenme stiline sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin %14.8'inin (n=16) tek bir öğrenme stiline değer birden fazla (Değerştiren+Özümseyen, Yerleştiren+Değerştiren, Ayırıştıran+Özümseyen) öğrenme stiline sahip oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin akademik başarıları ile öğrenme stilleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p=0.804$, $X^2=1.624$) (Tablo III). Tabloda gösterilmemekle birlikte öğrencilerin lise bitirme notu ortalaması, ÖSS puan ortalaması ve öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ile öğrenme stilleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki de bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Tablo I. Öğrencilerin sosyodemografik özellikleri

Özellik	n	%
Lise yeri		
İl	72	66.7
İlçe	36	33.3
Mezun olduğu lise		
Normal Lise	33	30.6
Anadolu Lisesi	74	68.5
Öğretmen Lisesi	1	0.9
Anne öğrenim durumu		
İlköğretim	82	75.9
Lise ve üzeri	26	24.1
Anne çalışma durumu		
Çalışıyor	7	6.5
Çalışmıyor	101	93.5
Baba öğrenim durumu		
İlköğretim	53	49.1
Lise ve üzeri	55	50.9
Baba çalışma durumu		
Çalışıyor	86	79.6
Çalışmıyor	21	19.4
Aile aylık gelir (TL)		
0-850	34	31.5
851-1450	29	27.0
1451-3100	34	31.5
Evcil çıkma durumu		
Evet	26	24.1
Hayır	82	75.9

Tablo II. Öğrencilerin ders çalışma durumlarına ilişkin veriler

Veri	n	%
Ders çalışma planlama		
Hafta sonu dahil her gün düzenli olarak ders çalışırım (her gün 1 saatten fazla)	7	6.5
Sadece hafta içi düzenli çalışırım, hafta sonu çalışmam	13	12.0
Sadece hafta sonu düzenli ders çalışırım	3	2.8
Boş zamanlarımın tümünde ders çalışırım	6	5.6
Sınavdan önceki gün sadece sınav için ders çalışırım	15	13.9
Hiç ders çalışmam, sadece dersi dinlerim	1	0.9
Belli bir düzenim yok	63	58.3
Ders çalışmaya engel sağlık problemi*		
Evet	7	6.5
Hayır	101	93.5
Ders çalışmayı etkileyen çevresel faktör		
Evet	72	66.7
Hayır	36	33.3
*: Anemi, sinüzit, görme bozukluğu, bel ağrısı, migren, allerji	45	30

Tablo III. Öğrencilerin Kolb'un öğrenme stillerine göre dağılımları ve başarı durumu ile karşılaştırılması

Öğrenme stili	Başarılı (60 ve üstü)		Başarısız (60 altı)		Toplam		$\chi^2=1.624$ $p=0.804$
	n	%	n	%	n	%	
Değiştiren	18	22.0	8	30.8	26	24.1	
Özümseyen	25	30.4	9	34.6	34	31.5	
Ayrıştıran	15	18.3	4	15.4	19	17.6	
Yerleştiren	11	13.4	2	7.7	13	12.0	
Birden fazla öğrenme stili	13	15.9	3	11.5	16	14.8	
Toplam	82	100.0	26	100.0	108	100.0	

Tablo IV'de öğrencilerin başarıları üzerine çeşitli değişkenlerin etkisinin araştırılması amacıyla yapılan tek değişkenli ve çok değişkenli lojistik regresyon analizi sonuçları görülmektedir. Bu sonuçlara göre, "yerleştiren" öğrenme stiline sahip olan öğrencilerin, diğer öğrenme stiline sahip olan öğrencilere göre 2.44 kat (0.44-13.67) daha başarılı olduğu, ancak bu bulgunun istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir (p=0.262). Hafta sonu evci olan öğrenciler evci olmayanlar göre 1.08 kat (0.38-3.05) daha başarılı olmakla birlikte, bu sonuç istatistiksel olarak anlamlı değildir (p=0.891). Babası ilköğretim mezunu olanlar babası lise ve üzeri eğitime sahip olanlara göre 2.58 kat (1.01-6.66) daha başarılıdır ve bu durum istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0.049). Fakat diğer değişkenler için düzeltme yapıldıktan sonra baba eğitiminin akademik başarıda etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (düzeltmiş OR=1.96, %95 güven aralığı=0.69-5.67, p=0.205). Annesi ilköğretim mezunu olanlar annesi lise ve üzeri eğitime sahip olanla-

ra göre diğer değişkenler için düzeltme yapıldıktan sonra da 3.28 kat (%95 güven aralığı=1.26-8.54) daha başarılıdır (p=0.015). Anne eğitimi düşük olan öğrencilerin akademik başarıları, diğer öğrencilere göre daha yüksektir. Öğrencilerin başarıları üzerine etkili olabileceğini düşündüğümüz değişkenler bir arada değerlendirildiğinde, modelde sadece anne eğitim durumunun bu örnekteki öğrencilerin akademik başarıları üzerine etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Tablo IV).

Tartışma

Günümüzde eğitim çağdaş yaklaşımlarla ele alındığında özellikle yükseköğretimde, öğrenmenin yalnızca eğitici merkezli, ezber dayalı, pedagojik yaklaşımla gerçekleşmeyeceği bir gerçektir. Bu nedenle birer yetişkin olan öğrenenlerin öğretme-öğrenme sürecine etkin katılımının, sorumluluk üstlenmesinin bu süreçte önemli olduğu kabul edilmektedir. Bu yaklaşımla öğrenenler, zengin deneyimleri olan

Tablo IV. Çeşitli değişkenlerin öğrencilerin başarıları üzerine etkisi açısından tek değişkenli ve çok değişkenli lojistik regresyon analizi sonuçları

	<i>Düzeltilmemiş "Odds ratio"</i>	<i>%95 güven aralığı</i>	<i>p</i>	<i>Düzeltilmiş "Odds ratio"</i>	<i>%95 güven aralığı</i>	<i>p</i>
Öğrenme stili						
Değiştiren*						
Özümseyen	1.24	0.40–3.82	0.714	1.30	0.39–4.35	0.673
Ayrıştırın	1.67	0.42–6.64	0.469	1.98	0.46–8.44	0.358
Yerleştiren	2.44	0.44–13.67	0.309	2.78	0.47–16.49	0.262
Birden fazla	1.93	0.43–8.69	0.394	2.76	0.48–15.75	0.255
Anne eğitimi						
İlköğretim*						
Lise-Üniversite	3.28	1.26–8.54	0.015	3.10	1.15–8.35	0.026
Baba eğitimi						
İlköğretim*						
Lise-Üniversite	2.58	1.01–6.66	0.049	1.96	0.69–5.67	0.205
Evcı durumu	1.08	0.38–3.05	0.891			
Aylık gelir (TL)						
0–850*						
851–1450	1.35	0.46–4.00	0.583			
1451–3100	2.00	0.59–6.73	0.263			
ÖSS puanı	1.04	0.99–1.10	0.155	1.04	0.98–1.11	0.211

*: Lojistik regresyon analizine dahil edilen değişkenler

ve kendileri ile ilgili alınacak kararlarda sorumluluk/söz sahibi olmak isteyen bireyler olacaktır (3,11). Bu çalışmada öğrencilerin %31.5'i "özümseyen", %24.1'i "değiştiren", %17.6'sı "ayrıştırın", %12'si "yerleştiren" ve %14.8'inin birden fazla öğrenme stiline sahip oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin çoğunluğunun "özümseyen" öğrenme stiline sahip olması, bu öğrencilerin, belirli bir düzen içinde verilen detayları öğrenmelerini sağlayan öğretim yaklaşımlarını tercih ettiklerini göstermektedir. Örneğin soru cevap yöntemi, kavram araştırmaları, basılı materyal kullanımı, bağımsız araştırmalar yapma, problemlerin öncelikli olarak uzman kişiler tarafından çözülmesini bekleme veya becerilerin uzman bir kişi tarafından yapılmasını isteme gibi öğrenme metodları, bu öğrencilerin öğrenme stillerinin temelini oluşturmaktadır (16). Literatürdeki birçok çalışmada öğrencilerin çoğunun özümseyen ve ayrıştırın öğrenme stiline sahip olduğu belirtilmiştir (15,17,18). Benzer şekilde Zamanzadeh ve ark. hemşirelik ve ebek öğrencilerinin %54.2'sinin "ayrıştırın", %32.1'nin "özümseyen" öğrenme stiline sahip olduğunu belirtmişlerdir (7). Bazı çalışmalarda ise öğrencilerinin çoğunluğunun "kinestetik" öğrenme stiline sahip olduğu belirtilmiştir (11,12). Yerleştiren öğrenme stiliyle benzer şekil-

de "kinestetik" öğrenme stili de öğrencilerin, ilkeleri anlamalarına yardımcı olmak için gerçek uygulama simülasyonlarını, alan gezilerini, sergileri, fotoğrafları, vaka çalışmalarını, yaşanmış örnekleri ve rol play'i tercih ettikleri öğrenme stilidir (11,12). Bununla birlikte, literatürde, öğrencilerin farklı öğrenme stillerine sahip olduğunu belirten birçok çalışma vardır (8,13,19-21). Bireylerin öğrenme stillerinin çok fazla değişik kombinasyonlarda olmasının, tüm öğrenciler için etkili olabilecek tek bir kaynak veya metodun olmamasıyla açıklanabileceği belirtilmektedir (22).

Her birey uygun ve tanınabilir bilgiyi biriktirme, organize etme ve anlamak için kendi metodlarını tercih eder. Bireylerin öğrenme stili, kısa süre içerisinde değişim gösterme eğiliminde olmamakla birlikte, kültürel farklılıklar, dil, aile, okul, çalışılan iş yerindeki deneyimler de öğrenme stillerini etkileyebilir (6,12). Bu çalışmada öğrencilerin mezun oldukları lise türü, babanın çalışma ve eğitim durumu, annenin çalışma durumu, aylık gelir ve evci çıkma durumu gibi sosyodemografik özellikleri ile öğrenme stilleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Şenyuva öğrencilerin öğrenme stillerinin öğrencilerin mezun olduğu okul ve bölüme göre farklılık göstermediğini belirtmiştir (23). Benzer şekilde Güllerci ve

ark. erkek öğrencilerin oturduğu yer, ekonomik durum, anne-baba eğitimi ve meslekleri, kardeş sayısı, bitirdiği lise türü ve bölümü ile ders çalışma saatleri gibi bazı özellikleri ile öğrenme stilleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını belirtmişlerdir (17). Ancak bunların tersine literatürde, öğrencilerin cinsiyet ve lisede mezun oldukları okul türü ile öğrenme stili arasında anlamlı bir ilişki olduğunu belirten çalışmalar da bulunmaktadır (8,15,18,21). Bizim çalışmamızda sosyodemografik özellikler ve öğrenme stilleri arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmamasının, araştırmanın yapıldığı öğrenci grubunun sadece bayan ve sosyodemografik özellikler bakımından homojen bir grup olmasından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca bizim çalışmamızda öğrencilerin öğrenme stilini etkileyen tek değişkenin annenin eğitim durumu olduğu belirlenmiştir. Anne eğitimi daha az olan öğrencilerin daha başarılı olması, tamamı bayan olan öğrencilerin annelerinin etkisi altında kalarak, bir meslek sahibi olmak için daha çok çaba sarf ettiklerini düşündürebilmektedir.

Bu çalışmada öğrencilerin lise, ÖSS puan ortalamaları ve şimdiki not ortalamaları (akademik başarıları) ile öğrenme stilleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bu bulguyu destekler şekilde Erdoğan da eğitim fakültesi öğrencilerinin başarı durumları ve öğrenme stilleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını belirtmiştir (14). Baykan, tıp öğrencileri ile yaptığı çalışmada öğrencilerin birinci yarı yıldıki not ortalamaları ve öğrenme stilleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını belirtmiştir (11). Bu çalışmaların tersine Alşan öğretmen adaylarının öğrenme stiline, temel kimya laboratuvarı dersinde gösterdikleri başarıyı etkilediğini göstermiştir (20). Ancak bizim bulgumuzu destekler şekilde, yetenek ve zekâdan ayrı olarak, öğrenme stillerinin birinin diğerinden daha iyi olduğunu söylemenin mümkün olmadığı ve öğrencinin başarısını etkileyen temel değişken olmadığı da belirtilmektedir (5).

Sonuç olarak bu çalışmada öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri akademik başarılarını etkilemektedir. Öğrenmede sosyodemografik özelliklerden farklı olarak, bireysel özellikler daha fazla önem taşımaktadır. Ancak her öğrencinin başarılı olacağı bir öğrenme ortamı olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle bireysel özellikler dikkate alınarak, farklı öğretim teknikleri kullanılabilir. Benzer şekilde, öğrencilerin öğrenme stillerindeki çeşitlilik, hemşirelik eğitiminde

sorgulayan, eleştirel düşünebilen ve öğrenme yaşantılarını uygulama alanlarına yansıtabilen hemşireler yetiştirmek için öğretim sürecinde farklı yöntemlerin kullanılması gerektiğini göstermektedir.

Kaynaklar

1. Tatar E, Tatar E. Öğrenme stillerine dayalı öğretim. Journal Of Qafqaz University 2007; 20: 126-130.
2. Petek A, Akkoyunlu B. Kolb Öğrenme Stili Envanteri. Eğitim ve Bilim 1993; 87: 37-47.
3. Kaya H, Akçin E. Öğrenme biçimleri/stilleri ve hemşirelik eğitimi. C Ü Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi 2002; 6: 31-35.
4. Litzinger TA, Lee SH, Wise JC, Felder RM. A psychometric study of the index of learning styles. Journal of Engineering Education 2007; 96: 309-319.
5. Rassool GH, Rawaf S. The influence of learning styles preference of undergraduate nursing students on educational outcomes in substance use education. Nurse Educ Pract 2008; 8: 306-314.
6. Kolb DA, Boyatzis RE, Mainemelis C. Experiential learning theory: previous research and new directions. In: Stemberg RJ, Zhang (eds). Perspectives on Cognitive, Learning and Thinking Style. New Jersey: Lawrence Erlbaum, 2000: 2-38.
7. Zamanzadeh V, Valizadeh L, Fathi-Azar E, Aminaie N. Nursing and midwifery student's learning styles in Tabriz Medical University. Research Journal of Biological Sciences 2008; 2: 243-245.
8. Cuthbert PF. The student learning process: Learning styles or learning approaches? Teaching in Higher Education 2005; 10: 235-249.
9. Çelenk S, Karakış Ö. Farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilerin genel öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri. AİBÜ Eğitim Fakültesi Dergisi 2007; 7: 34-52.
10. Fleming ND, Mills C. Not another inventory, rather a catalyst for reflection. To improve the Academy 1992; 11: 137-155.
11. Baykan Z, Naçar M. Learning styles of first-year medical students attending Erciyes University in Kayseri, Turkey. Adv Physiol Educ 2007; 31: 158-160.
12. Frankel A. Nurses' learning styles: promoting better integration of theory into practice. Nursing Times 2009; 105: 24-27.
13. Yalız D, Erişti B. Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin öğrenme stilleri. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 2009; 4: 156-163.
14. Erdoğan Ş. Fizik derslerindeki başarılı ve başarısız öğrencilerin öğrenme ve düşünme stillerinin karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2008.
15. Demirci EZ. Öğrenen ile öğretmenin öğrenme stillerinin eşleşmesinin öğrencilerin Türk halk edebiyatı ders başarılarına etkisinin incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak, 2009.

16. Jonassen DH, Grabowski BL. Handbook of Individual Differences, Learning, and Instruction. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 1993.
17. Güllerci H, Oflaz F. Ambulans ve Acil Bakım Teknikerliği eğitimi alan öğrencilerin öğrenme stil ve stratejilerinin incelenmesi. Gülhane Tıp Dergisi 2010; 52: 112-120.
18. Özen Y. Sosyal bilgiler eğitimi öğretmenliği öğrencilerinin öğrenme stilleri ve bunların çeşitli değişkenlerle ilişkisi. Akademik Bakış Dergisi 2011; 24: 1-20.
19. Tüysüz C, Tatar E. Öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin kimya dersine yönelik tutum ve başarılarına etkisi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2008; 5: 97-107.
20. Alşan EU. Temel kimya laboratuvarı dersinde öğretmen adaylarının başarılarına öğrenme stili tercihlerinin etkisi. Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED) 2009; 3: 117-133.
21. Demir T. Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin öğrenme stilleri ve bunların çeşitli değişkenlerle ilişkisi. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi 2008; 1: 129-148.
22. Lovelace MK. Meta-Analysis of experimental research based on the Dunn and Dunn Model. J Educ Res 2005; 98: 176-183.
23. Şenyuva EA. Hemşirelik öğrencilerinin öğrenme stillerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi 2009; 58: 247-271.